

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **MUDr. D. B.**, ktorý naposledy býval v B. a zomrel X., proti žalovanej **MUDr. E. Ž.**, prednostke Gerontopsychiatrickej kliniky SZU Psychiatrickej nemocnice Philippa Pinela so sídlom v Pezinku, Malacká cesta č. 63, **o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 10 C 99/2009, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. mája 2010 sp. zn. 2 Co 186/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolacie konanie **z a s t a v u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II uznesením z 10. júla 2009 č.k. 10 C 99/2009-14 konanie zastavil s poukazom na ustanovenie § 5 ods. 1 písm. a/ a § 10 ods. 1 veta prvá zákona č. 71/1992 Zb., nakoľko žalobca v lehote nezaplatil súdny poplatok splatný podaním návrhu, napriek výzve súdu.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave uznesením z 31. mája 2010 sp. zn. 2 Co 186/2009 uznesenie prvostupňového súdu potvrdil. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď pred začatím konania vo veci samej rozhodol o poplatkovej povinnosti žalobcu a podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. konanie zastavil, nakoľko tú si napriek výzve súdu nesplnil.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie zo 6. júla 2010 (č.l. 34 spisu).

Z obsahu oznámenia o úmrtí (č.l. 119 spisu) dovolací súd zistil, že žalobca MUDr. D. B., narodený X., naposledy bývajúci v B., dňa X. zomrel.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) predovšetkým skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže o dovolaní podanom pôvodným žalobcom MUDr. D. B. konať. Zistil, že tieto podmienky konania splnené nie sú.

Pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia (§ 243c O.s.p.).

Podľa § 19 O.s.p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 7 ods. 1 a 2 veta prvá Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Smrťou táto spôsobilosť zanikne.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p., ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví (§ 104 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 107 ods. 1 O.s.p. ak účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd posúdi podľa povahy veci, či má konanie zastaviť alebo prerušiť alebo či môže v ňom pokračovať.

Ak ide o vec takej povahy, ktorá neumožňuje v konaní pokračovať, najmä, ak zomrie manžel pred právoplatným skončením konania o rozvod, o neplatnosť manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, pokiaľ Zákon o rodine nedovoľuje, aby sa v konaní pokračovalo, konanie súd zastaví (§ 107 ods. 2 O.s.p.).

V danej veci žalobca MUDr. D. B. zomrel po začatí dovolacieho konania, skôr ako sa dovolacie konanie právoplatne skončilo. Dovolací súd preto skúmal, či má konanie zastaviť alebo ho prerušiť alebo či v ňom môže pokračovať.

Povaha veci neumožňuje v konaní pokračovať predovšetkým vtedy, ak práva a povinnosti, o ktoré v konaní ide, neprechádzajú na právnych nástupcov alebo vtedy, ak smrťou účastníka konania dochádza podľa hmotného práva k zániku právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide.

V prípade dovolania podaného žalobcom MUDr. D. B. proti potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov žalobcovi v konaní o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy vyčíslenej v peniazoch dovolací súd dospel k záveru, že dovolacie konanie je treba podľa § 107 ods. 2 O.s.p. zastaviť. V tomto prípade sa totiž jedná o také práva a povinnosti hmotnoprávnej povahy účastníka konania a z nich v súdnom konaní vyplývajúce (nadväzujúce) procesné povinnosti vzťahujúce sa k zaplateniu súdnych poplatkov, ktoré sú viazané výlučne na jeho osobu a smrťou neprechádzajú na právnych nástupcov.

Právo na ochranu osobnosti podľa § 11 Občianskeho zákonníka je právom osobnej povahy, ktoré smrťou fyzickej osoby zaniká a neprechádza na dedičov. Osobám uvedeným v ustanovení § 15 Občianskeho zákonníka vzniká originálne právo na ochranu osobnosti zomrelej fyzickej osoby, do práv ktorej bolo zasiahnuté. Návrh týchto osôb nemôže byť však uplatnený v konaní vedenom o návrhu, ktorý podala ešte za svojho života fyzická osoba. Konanie o návrhu zomrelej fyzickej osoby na ochranu osobnosti sa musí zastaviť, pretože odpadol dôvod, pre ktorý sa začalo (porovnaj napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp.zn. 3 Cdo 98/1995, 1 Cdo 116/1996, 2 Cdo 93/2008). Pritom nerozhoduje aká forma zadosťučinenia bola v súdnom konaní oprávnenou osobou uplatnená.

S poukazom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolacie konanie podľa § 104 ods. 1 O.s.p., § 107 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p. zastavil.

O trovách dovolacieho konania vzhľadom na existenciu objektívnej (nezavinenej) neodstrániteľnej prekážky v konaní rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. septembra 2012

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Mgr. Patrícia Špacírová